

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. kovo 4 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitų sąjunga – Reglamentas (ES) Nr. 952/2013 – Paėmimas iš muitinės priežiūros – Prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, vagystė – 242 straipsnis – Už paėmimą atsakingas asmuo – Muitinės sandėlio steigimo leidimas – Sankcija už muitinės taisyklių pažeidimą – 42 straipsnis – Pareiga sumokėti trūkstamų prekių vertę atitinkančią sumą – Taikymas kartu su finansine sankcija – Proporcingumas“

Byloje C-655/18

dėl *Administrativen sad Varna* (Varnos administracinis teismas, Bulgarija) 2018 m. spalio 5 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2018 m. spalio 19 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Teritorialna direksia „Severna morska“ kam Agentsia Mitnitsi, Mitnitsa Varna teisių perėmėja,
prieš

„Schenker“ EOOD,

dalyvaujant

Okrazhna prokuratūra – Varna,

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkė L. S. Rossi, teisėjai J. Malenovský ir F. Biltgen (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

posėdžio sekretorius W. Schiano, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. lapkričio 14 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Teritorialna direksia „Severna morska“ kam Agentsia Mitnitsi, Mitnitsa Varna* teisių perėmėjos, atstovaujamos S. K. Kirilova, F. Bosilkova-Kolipatkova ir B. Borisov,
- „Schenker“ EOOD, atstovaujamos advokato G. Goranov,
- Bulgarijos vyriausybės, atstovaujamos L. Zaharieva ir E. Petranova,

* Proceso kalba: bulgarų.

– Europos Komisijos, atstovaujamos I. Zaloguin, V. Bottka ir M. Kocjan,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, nustatančio Sąjungos muitinės kodeksą (OL L 269, 2013, p. 1), išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Teritorialna direksia „Severna morska“ kam Agentsia Mitnitsi* (Muitinės agentūros teritorinės direkcijos „Šiaurinė dalis“, Bulgarija, toliau – Varnos muitinė) ir „Schenker“ EOOD ginčą dėl jai, kaip muitinės sandėlio steigimo leidimo turėtojai, skirtų sankcijų už jos prižiūrimų prekių vagystę.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 952/2013 45 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„tikslinga Sąjungos lygiu nustatyti taisykles, reglamentuojančias, kokia tvarka muitinė sunaikina prekes arba kitaip jomis disponuoja, kurios anksčiau turėjo būti nustatytos nacionalinės teisės aktais“.

- 4 Šio reglamento 42 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė nustato sankcijas, taikomas už muitų teisės aktų nesilaikymą. Tokios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2. Kai taikomos administracinės sankcijos, jos gali būti, *inter alia*, vienos arba abiejų iš toliau nurodytų formų:

- a) muitinės paskirta pinigine bauda, įskaitant atitinkamais atvejais taikomą susitarimą, pakeičiantį baudžiamosios sankcijos taikymą;
- b) atitinkamam asmeniui suteikto leidimo atšaukimas, jo galiojimo sustabdymas arba dalinis pakeitimas.“

- 5 Minėto reglamento 79 straipsnio „Skolos muitinei atsiradimas dėl reikalavimų nesilaikymo“ 1 ir 3 dalyse nustatyta:

„1. Importo skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo muitu, atsiranda, jei neįvykdoma:

- a) bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje;

- b) bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su prekių galutiniu vartojimu Sąjungos muitų teritorijoje;

<...>“

3. 1 dalies a ir b punktuose nurodytais atvejais skolininku laikomas bet kuris iš šių asmenų:

- a) asmuo, kuris privalėjo įvykdyti atitinkamas pareigas;
- b) asmuo, kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad muitų teisės aktais nustatyta pareiga nebuvo įvykdyta, ir kuris veikė asmens, privalėjusio įvykdyti tą pareigą, interesais arba kuris dalyvavo atliekant veiksmus, dėl kurių ta pareiga nebuvo įvykdyta;

<...>“

6 To paties reglamento 198 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Muitinė imasi visų būtinų disponavimo prekėmis priemonių, įskaitant konfiskavimą ir pardavimą ar sunaikinimą, šiais atvejais:

- a) jei nebuvo įvykdyta bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, arba prekės buvo nuslėptos nuo muitinės priežiūros;

<...>

3. Su 1 dalyje nurodytomis priemonėmis susijusias išlaidas apmoka:

- a) 1 dalies a punkte nurodytu atveju – bet kuris asmuo, kuris privalėjo įvykdyti atitinkamas pareigas, arba asmuo, kuris nuslėpė prekes nuo muitinės priežiūros;

<...>“

7 Reglamento Nr. 952/2013 242 straipsnio 1 dalyje išdėstyta:

„Leidimo turėtojas ir procedūros vykdytojas atsako už tai, kad būtų:

- a) užtikrinta, kad prekės, kurioms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra, nebūtų paimtos iš muitinės priežiūros; ir
- b) vykdomos pareigos, susijusios su prekių, kurioms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra, saugojimu.“

Bulgarijos teisė

8 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos *Zakon za mitnitsite* (Muitinės įstatymas, DV Nr. 15, 1998 m. vasario 6 d.; toliau – Muitinės įstatymas) 233 straipsnio 6 dalyje nustatyta:

„Prekės, kurios yra kontrabandos dalykas, konfiskuojamos nepriklausomai nuo to, kam jos priklauso nuosavybės teise; jeigu jų nebelikę ar jos buvo parduotos, nustatoma jų vertė, importo atveju atitinkanti jų muitinę vertę, o eksporto – jų prekinę vertę.“

9 Muitinės įstatymo 234a straipsnio 1 ir 3 dalyse išdėstyta:

„1. Tas, kas nuslepia laikinai saugomas prekes ar prekes, deklaruotas muitinės procedūrai ar reeksportui, neįvykdęs teisės aktuose numatytų ar muitinės nustatytų sąlygų, baudžiamas pinigine bauda – fizinių asmenų atveju arba finansine sankcija, kuri siekia nuo 100 % iki 200 % prekių muitinės vertės, – juridinių asmenų ar savarankiškai veikiančių verslininkų atveju, o eksporto atveju – finansine sankcija, kurios dydis atitinka prekių, kurios yra pažeidimo dalykas, vertę.

<...>

3. 1 ir 2 dalyse numatytais atvejais atitinkamai taikomos 233 straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse numatytos nuostatos.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 10 2017 m. kovo 16 d. *Teld Consulting OOD* pateikė muitinės deklaraciją dėl 13 konteinerių su fanera muitinio sandėliavimo procedūros įforminimo. Ši deklaracija pateikta *Balkantrade Properties EOOD* vardu ir sąskaita.
- 11 Atlikus muitinio sandėliavimo procedūros formalumus, tie konteineriai turėjo būti gabenami į muitinės sandėlį, kurį, turėdama muitinės sandėlio steigimo leidimą, naudoja ir administruoja *Schenker*.
- 12 Nugabenti minėtas prekes į paskirties vietą *Schenker* pavedė bendrovei *Fortis Trade OOD*. Tačiau pakeliui buvo pavogtas vienas iš šių konteinerių kartu su *Fortis Trade* priklausančia transporto priemone, kuria jis gabentas. Todėl į tą konteinerį sukrautos prekės nebuvo pristatytos į *Schenker* sandėlį.
- 13 Patikrinęs tą sandėlį Varnos muitinės (Bulgarija) inspektorius nustatė, kad jame yra ne visos prekės, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra. Jis surašė bendrovei *Schenker* administracinio teisės pažeidimo protokolą dėl Muitinės įstatymo 234a straipsnio 1 dalies pažeidimo, motyvuodamas tuo, kad ši bendrovė paėmė iš muitinės priežiūros dalį prekių, deklaruotų taikant muitinio sandėliavimo procedūrą. Remdamasis šia išvada Varnos muitinės direktorius priėmė sprendimą pagal Muitinės įstatymo 233 straipsnio 6 dalį ir 234a straipsnio 1 ir 3 dalis skirti *Schenker* 23 826,06 Bulgarijos levų (BGN) (apie 12 225 EUR) piniginę baudą ir nurodyti šiai bendrovei sumokėti tą pačią sumą, atitinkančią trūkstamų prekių vertę.
- 14 Gavęs *Schenker* skundą dėl šio sprendimo *Varnenski rayonen sad* (Varnos apylinkės teismas, Bulgarija) jį panaikino. Jis nusprendė, kad vagystė buvo *force majeure* atvejis ir kad nebuvo nustatyta jokio priežastinio ryšio tarp šios bendrovės neteisėto veikimo ar neveikimo ir vagystės pasekmių, t. y. kad muitinė neturi prieigos prie muitinės priežiūroje esančių prekių ir negali vykdyti jų kontrolės.
- 15 Varnos muitinė pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme – *Administrativen sad Varna* (Varnos administracinis teismas, Bulgarija). Ji teigia, kad, kai taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, atsiranda pareiga nepaimti muitinės priežiūroje esančių prekių ir kad aptariama vagystė nėra *force majeure* atvejis, dėl kurio sandėlio savininkas būtų atleistas nuo atsakomybės.
- 16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatuoja, kad *Schenker* buvo skirtos dvi administracinės nuobaudos. Jo teigimu, nurodymas sumokėti pavogtų prekių vertės dydžio sumą neatitinka nė vienos iš Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 2 dalyje nurodytų sankcijos formų, jo taip pat negalima laikyti nacionalinėje teisėje numatyto konfiskavimo forma. Todėl prašymą priimti

prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar šis nurodymas sumokėti prekių vertės dydžio sumą atitinka minėtą nuostatą ir veiksmingumo bei proporcingumo principus, atsižvelgiant į tai, kad kartu skiriama piniginė bauda.

17 Atsižvelgdamas į tai, *Administrativen sad Varna* (Varnos administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar Reglamento Nr. 952/2013 242 straipsnio 1 dalies a ir b punktai turi būti aiškinami taip: esant konkrečioms nagrinėjamos bylos aplinkybėms prekių, kurioms taikyta muitinio sandėliavimo procedūra, vagystė yra paėmimas iš muitinės sandėliavimo procedūros, dėl kurio leidimo savininkui skiriama finansinė sankcija dėl muitų teisės pažeidimo?
2. Ar nurodymas sumokėti prekių, kurios yra muitų teisės pažeidimo (šiuo atveju, paėmimo iš muitinio sandėliavimo procedūros) dalykas, vertės ekvivalentą yra administracinė sankcija, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 ir 2 dalis? Ar leistina nacionalinės teisės norma, pagal kurią toks nurodymas sumokėti taikomas kartu su finansine sankcija? Ar toks reguliavimas atitinka Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatytus sankcijų už Sąjungos muitų teisės aktų pažeidimus veiksmingumo, proporcingumo ir atgrasymo kriterijus?

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

Dėl priimtinumų

- 18 Rašytinėse pastabose *Schenker* teigia, kad pirmasis klausimas yra nepriimtinas, nes susijęs tik su nacionalinės teisės nuostatų taikymu, ir juo siekiama išsiaiškinti, ar konkretus veiksmas arba neveikimas sudaro pažeidimą, kaip jis apibrėžtas nacionalinėje teisėje.
- 19 Šiuo aspektu, žinoma, reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam procesui, pagrįstam aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo funkcijų atskyrimu, pastarasis neturi kompetencijos aiškinti nacionalinės teisės ir kad tik nacionalinis teismas turi konstatuoti ir įvertinti pagrindinės bylos faktines aplinkybes ir nustatyti tikslią nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų apimtį (2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Fonds du Logement de la Région de la Bruxelles-Capitale*, C-632/18, EU:C:2019:833, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 20 Vis dėlto nagrinėjamu atveju iš paties pirmojo klausimo teksto matyti, kad juo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo išaiškinti Reglamento Nr. 952/2013 242 straipsnio 1 dalį, konkrečiau – su šia nuostata susijusią sąvoką „paėmimas iš muitinės priežiūros“, ir atsakyti, ar pagal Sąjungos teisę leidžiama skirti piniginę baudą už tokį paėmimą.
- 21 *Schenker* taip pat teigia, kad pagrindinės bylos baigtis priklauso ne nuo to, kaip bus išaiškintos Sąjungos teisės nuostatos, o nuo atsakymo į fakto klausimus, t. y. nuo konkretaus atitinkamo pažeidimo vykdytojo nustatymo, jo statuso pažeidimo vykdymo metu ir nuo veiksmų ar neveikimo, kurie sudaro šiam pažeidėjui priskiriamą pažeidimą.
- 22 Taip pat primintina, kad Teisingumo Teismui bendradarbiaujant su nacionaliniais teismais pagal SESV 267 straipsnį, tik nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į konkrečias kiekvienos bylos aplinkybes, įvertina prejudicinio sprendimo reikalingumą savo sprendimui priimti ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl, kai nacionalinių teismų pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės

nuostatos išaiškinimu, Teisingumo Teismas iš principo privalo priimti sprendimą (2013 m. kovo 14 d. Sprendimo *Allianz Hungária Biztosító ir kt.*, C-32/11, EU:C:2013:160, 19 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją). Akivaizdu, kad šiuo atveju taip ir yra.

23 Šiomis aplinkybėmis pirmasis prejudicinis klausimas priimtinas.

Dėl esmės

- 24 Pirmiausia reikia pažymėti, kad pirmajame klausime paminėti Reglamento Nr. 952/2013 242 straipsnio 1 dalies a ir b punktai susiję su leidimo turėtojo ir muitinės sandėlio steigimo leidimo turėtojo atsakomybe prekių paėmimo iš muitinės priežiūros atveju, nors šiuo klausimu taip pat siekiama išsiaiškinti, ar už tokį paėmimą atsakingam asmeniui gali būti skirta nacionalinėje teisėje numatyta pinigine bauda, o tai susiję su kitomis šio reglamento nuostatomis.
- 25 Net jei klausime dėl išaiškinimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas formaliai nurodė tik konkrečią Sąjungos teisės nuostatą, ši aplinkybė netrukdo Teisingumo Teismui pateikti jam visų Sąjungos teisės aiškinimo aspektų, kurie galėtų būti naudingi sprendimui jo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar nacionalinis teismas apie tai užsiminė savo pateiktuose klausimuose. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas turi iš visos nacionalinio teismo pateiktos informacijos ir ypač iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies atrinkti šios teisės klausimus, aiškintinus atsižvelgiant į bylos dalyką (2019 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *VIPA*, C-222/18, EU:C:2019:751, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 26 Todėl reikia manyti, kad pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamentą Nr. 952/2013 reikia aiškinti taip: juo draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, vagystės atveju leidimo steigti muitinės sandėlį turėtojai skiriama pinigine sankcija už muitų teisės aktų pažeidimą.
- 27 Kaip matyti iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos, Reglamente Nr. 952/2013 pateiktą sąvoką „paėmimas iš muitinės priežiūros“ reikia suprasti kaip apimančią bet kokią veiksmą ar neveikimą, kuris yra kliūtis, nors tik trumpai, kompetentingai muitinei prieiti prie muitinės priežiūroje esančios prekės ir atlikti muitinės teisės aktuose numatytus tikrinimus (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Aebtri*, C-224/16, EU:C:2017:880, 93 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 28 Kaip Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę nuspręsti, klausimas dėl „paėmimo iš muitinės priežiūros“, kaip tai suprantama pagal minėtą reglamentą, kyla būtent tada, kai, kaip ir šiuo atveju, prekės, kurioms taikoma sąlyginio neapmokestinimo procedūra, yra pavogtos (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Harry Winston*, C-273/12, EU:C:2013:466, 30 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 29 Dėl asmens, atsakingo už tokį prekių paėmimą iš muitinės priežiūros, Reglamento Nr. 952/2013 242 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad leidimo turėtojas atsako už tai, kad prekės, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, nebūtų paimtos iš muitinės priežiūros.
- 30 Šiuo klausimu iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad prekės paėmimas iš muitinės priežiūros galimas tik tuomet, kai įvykdytos objektyvios sąlygos, pavyzdžiui, fizinis prekės nebuvimas patvirtintoje saugojimo vietoje tuo metu, kai muitinė ketina patikrinti minėtą prekę (2014 m. birželio 12 d. Sprendimo *SEK Zollagentur*, C-75/13, EU:C:2014:1759, 31 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).

- 31 Darytina išvada, kad leidimo steigti muitinės sandėlį turėtojo atsakomybė prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, paėmimo iš muitinės priežiūros atveju yra objektyvaus pobūdžio ir todėl nepriklauso nuo šio savininko ir trečiųjų asmenų veiksmų.
- 32 Kalbant apie tokio paėmimo iš muitinės priežiūros pasekmes minėtam turėtojui, pažymėtina, kad iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad muitų teisės pažeidimas yra vienos iš prievolių, nustatytų prekių paėmimui iš muitinės priežiūros taikomuose muitų teisės aktuose, nesilaikymas, dėl kurio pagal Reglamento Nr. 952/2013 79 straipsnio 1 dalies a punktą atsiranda importo skola muitinei. Nesant suderintų Sąjungos teisės aktų tokių muitų teisės pažeidimų srityje, valstybės narės turi kompetenciją nustatyti tinkamas sankcijas, kad užtikrintų Sąjungos muitų teisės aktų laikymąsi (šiuo klausimu žr. 2003 m. spalio 16 d. Sprendimo *Hannl-Hofstetter*, C-91/02, EU:C:2003:556, 18–20 punktus).
- 33 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamentą Nr. 952/2013 reikia aiškinti taip: juo nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, vagystės atveju leidimo steigti muitinės sandėlį turėtojui skiriama pinigine sankcija už muitų teisės aktų pažeidimą.

Dėl antrojo klausimo

- 34 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip: ja draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, paėmimo iš muitinės priežiūros atveju leidimo steigti muitinės sandėlį turėtojas turi sumokėti ne tik piniginę baudą, bet ir tų prekių vertę atitinkančią sumą.
- 35 Šiuo klausimu iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Muitinės įstatymo 234a straipsnio 1 dalyje numatyta, jog paėmimo iš muitinės priežiūros atveju skiriama nuo 100 % iki 200 % paimtų prekių vertės pinigine bauda, o šio įstatymo 234a straipsnio 3 dalyje, siejamoje su jo 233 straipsnio 6 dalimi, numatyta, kad už šį paėmimą atsakingas asmuo turi sumokėti sumą, atitinkančią šių prekių vertę.
- 36 Savo rašytinėse pastabose ir per posėdį Teisingumo Teisme Varnos muitinė ir Bulgarijos vyriausybė tvirtino, kad minėta pareiga yra ne sankcija, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalį, o priemonė, numatyta šio reglamento 198 straipsnio 1 dalies a punkte, pagal kurį muitinė turi imtis visų būtinų priemonių, įskaitant konfiskavimą ir pardavimą ar sunaikinimą, kad „sureguliuotų“ iš muitinės priežiūros paimtų prekių „padėtį“. Šių suinteresuotųjų asmenų teigimu, šioje nuostatoje numatytų priemonių sąrašas nėra baigtinis, todėl, jeigu kompetentingos institucijos negali nustatyti realaus atitinkamų prekių buvimo, jų vertės sumokėjimas yra „priemonė [jų] padėčiai sureguliuoti“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, analogiška šių prekių konfiskavimui valstybės naudai.
- 37 Vis dėlto tokiame aiškinime negalima pritarti.
- 38 Reglamento Nr. 952/2013 198 straipsnis yra šio reglamento V antraštinės dalies 4 skyriuje „Disponavimas prekėmis“. Iš to matyti, kad šiame skyriuje išdėstytos nuostatos susijusios tik su priemonėmis, kurių reikia imtis siekiant „sureguliuoti“ prekių, kurių fizinį buvimą galėjo konstatuoti kompetentingos institucijos, „padėtį“. Tokį aiškinimą patvirtina šio reglamento 45 konstatuojamoji dalis, kurioje nurodyta, kad šiuo reglamentu siekiama Sąjungos lygiu nustatyti taisykles, reglamentuojančias, kokia tvarka muitinė sunaikina prekes arba kitaip jomis disponuoja.
- 39 Tačiau atitinkamų prekių vertės sumokėjimas negali būti laikomas priemone jomis disponuoti ir taip siekti šio tikslo.

- 40 Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teisingai pripažįsta, kad už pažeidimą atsakingo asmens pareiga sumokėti ne tik piniginę baudą, bet ir iš muitinės priežiūros paimtų prekių vertę atitinkančią sumą yra sankcija.
- 41 Pagal Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalį valstybių narių numatytos sankcijos už muitų teisės aktų pažeidimus turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- 42 Šiuo aspektu reikia priminti, kad nesuderinus Sąjungos teisės aktų dėl sankcijų, taikomų nesilaikant šiais teisės aktais nustatytoje tvarkoje numatytų sąlygų, valstybės narės turi teisę pasirinkti, kaip jos pačios mano, tinkamas sankcijas. Vis dėlto savo kompetenciją jos turi įgyvendinti laikydamosi Sąjungos teisės ir jos bendrųjų principų, taigi ir proporcingumo principo (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, 21 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).
- 43 Konkrečiai pažymėtina, kad nacionalinės teisės aktais leidžiamos taikyti administracinės ar represinės priemonės turi neviršyti to, kas tinkama ir būtina šių teisės aktų teisėtiems tikslams pasiekti (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 22 d. Sprendimo *euro-Team ir Spirál-Gép*, C-497/15 ir C-498/15, EU:C:2017:229, 40 ir 58 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 44 Nagrinėjamu atveju sankcija, kurią sudaro prievolė sumokėti sumą, atitinkančią paimtų iš muitinės priežiūros prekių vertę, neatrodo proporcinga, net neatsižvelgiant į tai, kad ši sankcija taikoma kartu su Muitinės įstatymo 234a straipsnio 1 dalyje numatyta sankcija. Tokią sumą atitinkanti sankcija viršija tai, kas būtina siekiant užtikrinti, kad prekės, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, nebūtų paimtos iš muitinės priežiūros.
- 45 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnyje numatytomis sankcijomis siekiama nubausti ne už galimą nesąžiningą ar neteisėtą veiklą, bet už bet kokią muitų teisės aktų pažeidimą (pagal analogiją žr. 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, 31 punktą).
- 46 Be to, kaip savo rašytinėse pastabose pažymėjo Komisija, sankcija, kaip antai numatyta Muitinės įstatymo 234a straipsnio 3 dalyje, siejamoje su šio įstatymo 233 straipsnio 6 dalimi, yra neproporcinga, palyginti su skola muitinei, atsiradusia dėl prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, paėmimo iš muitinės priežiūros.
- 47 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip: ja draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, paėmimo iš muitinės priežiūros atveju leidimo steigti muitinės sandėlį turėtojas turi sumokėti ne tik piniginę baudą, bet ir tų prekių vertę atitinkančią sumą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

1. 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 952/2013, nustatantį Sąjungos muitinės kodeksą, reikia aiškinti taip: juo nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, vagystės atveju leidimo steigti muitinės sandėlį turėtojai skiriama pinigine sankcija už muitų teisės aktų pažeidimą.
2. Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip: ja draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos prekių, kurioms taikoma muitinio sandėliavimo procedūra, paėmimo iš muitinės priežiūros atveju leidimo steigti muitinės sandėlį turėtojas turi sumokėti ne tik pinigine baudą, bet ir tų prekių vertę atitinkančią sumą.

Parašai.